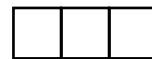

B7 Det har blivit bättre i världen

Uppgiftsformulering

Resonera om vilka orsaker det kan finnas till att läget i världen har blivit så mycket bättre.

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet; delkunskapskrav 2

Eleven kan föra **enkla/relativt väl utvecklade/välutvecklade och nyanserade** resonemang om hur individer och samhällen påverkas av och påverkar varandra och beskriver då **enkla/förhållandevis komplexa/komplexa** samband mellan olika faktorer som har betydelse för individers möjligheter att påverka sin egen och andras livssituation.

Bedömningsaspekter

Progressionen i uppgiften består av:

- i vilken utsträckning svaret innehåller relevanta samband
- med vilken komplexitet sambanden beskrivs
- i vilken utsträckning svaret innehåller konkretiseringar som förtydligar resonemanget

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
<ul style="list-style-type: none"> • Svaret innehåller minst två relevanta samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre. • Sambandsbeskrivningen är kortfattad. • Svaret kan innehålla någon konkretisering, som inte alltid förtydligar resonemanget.	<ul style="list-style-type: none"> • Svaret innehåller minst tre relevanta samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre. • Något av sambanden beskrivs i flera led. • Svaret innehåller minst en konkretisering som förtydligar resonemanget.	<ul style="list-style-type: none"> • Svaret innehåller minst fyra relevanta samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre. • Minst två av sambanden beskrivs i flera led. • Svaret innehåller minst två konkretiseringar som förtydligar resonemanget.
Exempel på relevanta samband <ul style="list-style-type: none"> • Globalisering-handel • Globalisering-kunskapsutbyte • Kunskap kring hälsa, vaccination, bättre sjukvård		<ul style="list-style-type: none"> • Kunskap kring odling, jordbruk • Färre krig • Bättre teknik • Utbildning

Vanliga orsaker till att svar inte når nivå E

- Svaret innehåller inget troligt samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre

Belägg för nivå E

- Svaret innehåller **minst två** samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre.
- Sambandsbeskrivningen är kortfattad.
- Svaret kan innehålla någon konkretisering, som inte alltid förtydligar resonemanget.

Exempel på svar

Det finns olika anledningar, men en stor anledning är att människor är mer välmående. Det finns bättre sjukvård och en större del av befolkningen har tillgång till mat, vatten och tak över huvudet. Många länder har gått från diktatur till demokrati vilket givit folken rättigheter. Innan har vi också krigat vilket försämrar läget för hela befolkningen.

Kommentar

Svaret innehåller några olika relevanta samband t.ex. ”bättre sjukvård” och demokratiska rättigheter. Det senare beskrivs genom att hänvisa till att flera länder demokratiserats; ”Många länder har gått från diktatur till demokrati vilket givit folken rättigheter”. Svaret konkretiseras genom beskrivningen ”befolkningen har tillgång till mat, vatten och tak över huvudet”. Dessutom anges också att det tidigare varit krig vilket påverkat befolkningen. Sambanden beskrivs kortfattat.

Uppgiftens bedömningsanvisning fortsätter på nästa sida

Belägg för nivå C

- Svaret innehåller **minst tre** samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre.
- Något av sambanden beskrivs i flera led.
- Svaret innehåller **minst en** konkretisering som förtydligar resonemanget.

Exempel på svar

Jag tror det finns många olika anledningar men dom största är nog att sjukvården i dag är mycket bättre än vad den var för 50 år sedan, man har upptäckt mycket nya medisiner och hur man ska behandla olika sjukdommar. Sen är det fler länder som blir rikare och då kan dom rika länderna hjälpa dom fattiga. Tekniken har ju också utvecklats, folk vet mer och är mer "allmänbildande" man kan kolla upp allting på internet. Det finns mer transportmedel så vi kan färda mat och andra saker...

Kommentar

Eleven visar på tre samband; bättre sjukvård, ökat välstånd och bättre teknik. Sambanden om sjukvård och teknik beskrivs i flera led. Sjukvården beskrivs i flera led genom att först ange att "sjukvården i dag är mycket bättre..." vilket också förklaras genom sjukvårdens utveckling och forskningsupptäckter "man har upptäckt mycket nya medisiner och hur man ska behandla olika sjukdommar". Sambandsbeskrivningen som berör teknik är i flera led vilket påvisas genom att resonemanget anger att den tekniska utvecklingen bidragit till ökad kunskap och att kunskapen blivit mer lättillgänglig, "folk vet mer och är mer "allmänbildande" man kan kolla upp allting på internet". Resonemanget om teknik utvecklas ytterligare genom att hänvisa till hur det underlättat för transport av varor "Det finns mer transportmedel så vi kan färda mat och andra saker".

Svaret innehåller några förtydligande konkretiseringar "mer transportmedel så vi kan färda mat och andra saker...".

Belägg för nivå A

- Svaret innehåller **minst fyra** samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre.
- **Minst två** av sambanden beskrivs i flera led.
- Svaret innehåller **minst två** konkretiseringar som förtydligar resonemanget.

Exempel på svar

Globaliseringen har gjort mycket för världen idag. Handel mellan länder har lyft annars extremt fattiga nationer och hjälpt dem att bygga upp sig själva.

Med åren har även mycket forskning gjort att vi inte längre har mycket sjukdommar som hotar oss, och vi försöker dela med oss av vaccin till våra bröder och systrar runt om i världen.

Forskning och erfarenhet har också gett oss kunskap om jordbruk och boskap. Idag kan vi odla fram enorma mängder mat som ger mycket mer näring än den man kunde odla på den tiden, mer näring ger oss starkare och motståndskraftigare kroppar.

Även, idag så har världen dragit ner på stora krig så som de som skedde i Europa mellan 1920-1945, och på så vis har kunnat satsa mer på människors välbefinnande hellre än andra människors död.

Kommentar

Svaret innehåller flera relevanta samband som förklarar varför läget i världen har blivit bättre såsom globalisering, handeln mellan länder, mer kunskap kring sjukdommar, jordbruk och boskap och färre krig (än som var i Europa kring 1920-1945). Sambanden beskrivs i flera led och är logiskt sammanhängande. Inledningsvis anges globalisering som orsak vilket förklaras i viss mån i flera led genom att beskriva hur handel i sin tur gett positiva effekter för många länder "Handel mellan länder har lyft annars extremt fattiga nationer och hjälpt dem att bygga upp sig själva". Därefter beskrivs ökad kunskap genom forskning som ytterligare en orsak till att många i världen fått det bättre; "Med åren har även mycket forskning gjort att vi inte längre har mycket sjukdommar som hotar oss" samt att de medicinska upptäckterna spridits till andra länder "vi försöker dela med oss av vaccin till våra bröder och systrar runt om i världen". Även ytterligare effekter av ökad kunskap vägs in; "Forskning och erfarenhet har också gett oss

Fortsättning av kommentar

kunskap om jordbruk och boskap". Detta följs av en beskrivning av vad dessa kunskaper i sin tur inneburit för människors hälsa och välmående; "Idag kan vi odla fram enorma mängder mat som ger mycket mer näring än den man kunde odla på den tiden, mer näring ger oss starkare och motståndskraftigare kroppar". Till sist anges frånvaro av krig som en möjlig orsak genom en jämförelse med hur det såg ut i Europa under första halvan av 1900-talet; "idag så har världen dragit ner på stora krig så som de som skedde i Europa mellan 1920-1945". Detta förklaras i sin tur genom att välstånd och välbefinnande kunnat prioriteras; "har kunnat satsa mer på människors välbefinnande hellre än andra människors död". Sambandsbeskrivningarna förtydligas med väl fungerande konkretiseringar t. ex: "Idag kan vi odla fram enorma mängder mat som ger mycket mer näring än den man kunde odla på den tiden, mer näring ger oss starkare och motståndskraftigare kroppar."